

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 22/08-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. januára 2008 predbežne prerokoval návrh R. Ch., B., zastúpeného advokátom JUDr. J. Č., B., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/116/06-K zo 4. decembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Návrh R. Ch. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 26. apríla 2007 doručený návrh R. Ch., B. (ďalej len „navrhovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. Č., B., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/116/06-K zo 4. decembra 2006 (vyhotoveného 28. marca 2007).

Z návrhu vyplýva, že rozhodnutím výboru sp. zn. VP/116/06-K zo 4. decembra 2006 (vyhotoveného 28. marca 2007) bolo konštatované, že navrhovateľ ako verejný funkcionár podľa čl. 3 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 1 písm. c) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v platnom

znení (ďalej len „ústavný zákon“) porušil povinnosť, ktorá mu vyplývala z ustanovenia čl. 8 ods. 5 ústavného zákona, a v dôsledku toho mu bola uložená pokuta v sume 213 750 Sk.

Podľa názoru navrhovateľa výbor rozhodol v rozpore s ústavným zákonom, pretože: *„(...) verejný funkcionár neporušil povinnosti uvedené v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona a rozhodol o uložení pokuty bez právneho dôvodu.“*

Navrhovateľ svoje tvrdenie zdôvodnil nasledovne:

„1. Je síce pravdou, že navrhovateľ vykonával funkciu ministra kultúry Slovenskej republiky od 15. 10. 2002 do 4. 7. 2005, následne týmto dňom pokračoval vo výkone verejnej funkcie ako poslanec Národnej rady Slovenskej republiky a to od 4. 7. 2005 do 5. 4. 2006 a následne od 5. 4. 2006 do 4. 7. 2006 opäť ako minister kultúry Slovenskej republiky. Z uvedeného je zrejmé, že výkon funkcie verejného funkcionára bol od 16. 10. 2002 do 4. 7. 2006 neprerušovaný a nepretržitý a až uvedeným dňom 4. 7. 2006 začala plynúť lehota podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona a preto verejný funkcionár neporušil ustanovenie čl. 8 ods. 5 ústavného zákona. Máme za to, že čl. 8 ods. 5 ústavného zákona síce špecifikuje, že ktorí verejní funkcionári majú podať oznámenie podľa tohto ustanovenia, ale zároveň nešpecifikuje, že odo dňa skončenia ktorej verejnej funkcie sa toto oznámenie má podať. Nakoľko navrhovateľ bol aj po skončení funkcie ministra kultúry Slovenskej republiky verejným funkcionárom, lebo pokračoval vo výkone mandátu poslanca Národnej rady slovenskej republiky, ktorý si ako člen vlády neuplatňoval, preto sa právom nazdáva, že až dňom 4. 7. 2006 začala plynúť lehota podľa predmetného článku ústavného zákona. (...)

2. Rovnako je nesporné, že uvedený čl. 8 ods. 5 má formálnu ako aj vecnú vadu, keď neurčuje, komu má verejný funkcionár takéto oznámenie podať. (...) Z uvedenej skutočnosti, keďže ide o neúplnú právnu normu, ktorej chýba jej podstatná časť (uvedenie orgánu príslušného na prijatie oznámenia podľa čl. 8 ods. 5) nie je možné prísť k právnemu názoru, že verejný funkcionár porušil povinnosti uvedené v článku 8 ods. 5, pretože nie je možné uložiť sankciu za nesplnenie neúplnej alebo nulitnej právnej normy.“

Vzhľadom na uvedené navrhovateľ žiada, aby ústavný súd: „(...) *nálezom napadnuté rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/116/06-K zo dňa 4. decembra 2006 zrušil.*“

II.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnemu funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Predmetom posudzovaného návrhu je preskúmanie napadnutého rozhodnutia výboru sp. zn. VP/116/06-K zo 4. decembra 2006 (vyhotoveného 28. marca 2007) v konaní podľa jedenásteho oddielu druhej hlavy zákona o ústavnom súde označenom ako „*Konanie*

o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov“ (§ 73a, § 73b zákona o ústavnom súde).

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde konanie sa začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (ďalej len „orgán“).

Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté rozhodnutie orgánu podľa odseku 1.

Podľa § 73b ods. 1 zákona o ústavnom súde účastníkom konania je navrhovateľ a orgán, ktorý vydal rozhodnutie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Z citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde vyplýva, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je v právomoci ústavného súdu preskúmať, či konanie navrhovateľa ako verejného funkcionára bolo alebo nebolo v rozpore s ustanoveniami ústavného zákona, t. j. či povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z ústavného zákona porušil alebo neporušil, a teda či je z tohto hľadiska rozhodnutie orgánu konajúceho vo veci ochrany verejného

záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (výboru) z ústavného hľadiska udržateľné a akceptovateľné.

Obranná argumentácia navrhovateľa proti rozhodnutiu výboru sp. zn. VP/116/06-K zo 4. septembra 2006 (vyhotoveného 28. marca 2007) sa zakladá na tvrdení, že navrhovateľ neporušil povinnosť verejného funkcionára uloženú mu v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona, takže pokuta za jej údajne (výborom tvrdené) porušenie mu bola uložená protiústavne, t. j. v rozpore s ústavným zákonom.

Podľa čl. 8 ods. 1 ústavného zákona sa verejnému funkcionárovi podľa čl. 2 ods. 1 písm. a), c) a d), ktorý v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodol o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým osobám alebo právnickým osobám, sa počas jedného roka od skončenia výkonu verejnej funkcie zakazuje

a) byť zamestnaný v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnoprávnom vzťahu u tých osôb, ak je jeho mesačná odmena v tomto zamestnaní vyššia ako 10-násobok minimálnej mzdy,

b) byť členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu tých osôb,

c) byť spoločníkom, členom alebo akcionárom tých osôb,

d) mať uzatvorenú zmluvu o prokúre, mandátnu zmluvu, komisionársku zmluvu, zmluvu o sprostredkovaní, zmluvu o obchodnom zastúpení, zmluvu o tichom spoločenstve alebo darovaciu zmluvu s týmito osobami,

e) mať uzatvorenú zmluvu, ktorej obsahom je oprávnenie konať v mene tých osôb.

Podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona verejný funkcionár podľa odseku 1 je povinný do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie,

a) u ktorých osôb bol zamestnaný v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu,

b) v ktorej právnickej osobe bol členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu,

- c) ktorých právnických osôb sa stal členom, akcionárom alebo spoločníkom,
- d) s ktorými osobami uzatvoril zmluvy podľa odseku 1 písm. d) alebo písm. e).

Z citovaných ustanovení je zrejmé, že v čl. 8 ústavného zákona ústavodarca zakotvil pre vymedzený okruh verejných funkcionárov tzv. postzamestnanecké obmedzenia a povinnosti s nimi spojené. Do skupiny verejných funkcionárov, na ktorých sa uvedené ustanovenie ústavného zákona vzťahuje, patria aj členovia vlády [čl. 2 ods. 1 písm. c) ústavného zákona], nie však poslanci Národnej rady Slovenskej republiky [čl. 2 ods. 1 písm. b) ústavného zákona].

Argumentácia navrhovateľa o protiústavnom rozhodnutí výboru je založená na tvrdení, že navrhovateľ bol verejným funkcionárom nepretržite v období od 15. októbra 2002 do 4. júla 2005, pričom v tomto období navrhovateľ zastával najprv funkciu ministra kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „minister“), potom bol poslancom Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „poslanec národnej rady“) a napokon opäť zastával funkciu ministra. Podľa navrhovateľa lehota na podanie oznámenia podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona mu ako verejnému funkcionárovi začala plynúť až 4. júla 2006, kedy prestal pôsobiť v poslednej z uvedených troch na seba časovo nadväzujúcich verejných funkcií.

Z potvrdenia vydaného 20. júna 2006 vedúcim Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „kancelária národnej rady“), ktoré je prílohou k návrhu navrhovateľa, vyplýva: „*Poslanecký mandát sa od 15. októbra 2002 do 24. mája 2005*“ (nie ako v návrhu uvádza navrhovateľ do „4. 7. 2005“, pozn.) „*a od 5. apríla 2006 do 17. júna 2006*“ (nie ako v návrhu uvádza navrhovateľ do „4. 7. 2006“, pozn.) „*neuplatňoval z dôvodu vykonávania funkcie člena vlády Slovenskej republiky povereného vedením Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Mandát zanikol uplynutím III. volebného obdobia 17. júna 2006.*“

Z napadnutého rozhodnutia výboru sp. zn. VP/116/06-K zo 4. decembra 2006 (vyhotoveného 28. marca 2007) ústavný súd zistil, že navrhovateľovi bola uložená pokuta za porušenie povinnosti ustanovenej v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona ako verejnému funkcionárovi podľa čl. 2 ods. 1 písm. c) ústavného zákona, konkrétne ako „*bývalému*

ministrovi kultúry“, ktorý skončil s vykonávaním tejto verejnej funkcie „23. 5. 2005“ (pozri str. 2 napadnutého rozhodnutia).

Vzhľadom na uvedené zistenia, ústavný súd dospel k záveru, že navrhovateľovi ako verejnému funkcionárovi v zmysle čl. 2 ods. 1 písm. c) ústavného zákona, ktorý podliehal povinnosti podľa čl. 8 ods. 1 v spojení s čl. 8 ods. 5 ústavného zákona, začala plynúť lehota na splnenie si uvedenej povinnosti dňom, keď prestal vykonávať túto verejnú funkciu ministra, t. j. 24. mája 2005 (pozri potvrdenie kancelárie národnej rady). Na uvedených záveroch nič nemení ani skutočnosť, že navrhovateľ aj po tomto dni vykonával verejnú funkciu poslanca národnej rady, t. j. navrhovateľ mal síce aj naďalej postavenie verejného funkcionára v zmysle čl. 2 ods. 1 písm. b) ústavného zákona, avšak verejný funkcionár v postavení poslanca národnej rady nepodlieha podľa čl. 8 ods. 1 ústavného zákona povinnosti podať písomné oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona. Rovnako na veci nič nemení ani skutočnosť, že navrhovateľ opakovane pôsobil vo verejnej funkcii ministra, pretože v čase, keď prestal prvýkrát vykonávať verejnú funkciu ministra, nemohol predvídať, že do tejto verejnej funkcie bude ustanovený opakovane, preto táto skutočnosť nemohla nijako ovplyvniť splnenie si jeho povinnosti podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona po prvom skončení vykonávania tejto verejnej funkcie. Napokon aj výbor v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol: „(...) *funkciu ministra vykonával dvakrát a pri každom ukončení tejto funkcie mal a má povinnosť podať oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona (...).*“

Na základe uvedeného navrhovateľovi od 24. mája 2005 [deň skončenia verejnej funkcie podľa čl. 2 ods. 1 písm. c) ústavného zákona] bez akýchkoľvek pochybností uplynula procesno-právna lehota na podanie písomného oznámenia podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona najneskôr 26. júna 2006 (pondelok), pretože posledný deň lehoty 24. jún 2006 inak pripadol na deň pracovného pokoja (sobota). Z napadnutého rozhodnutia výboru však vyplýva, že navrhovateľ si splnil povinnosť podať písomné oznámenie až 15. decembra 2006, t. j. až po uplynutí lehoty na jeho podanie ustanovenej v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona.

Vzhľadom na uvedené zistenia ústavný súd vo vzťahu k preskúmanému rozhodnutiu výboru, ako aj vzhľadom na charakter a účel povinnosti podať písomné oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona považuje tvrdenia navrhovateľa o jeho nepretržitom pôsobení vo verejnej funkcii za tvrdenia bez právneho významu.

Pokiaľ ide o tvrdenia navrhovateľa, že nemohol porušiť povinnosť uloženú mu v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona aj preto, že táto právna norma je podľa neho „*neúplná*“, lebo neuvádza, ktorému orgánu je verejný funkcionár povinný predmetné písomné oznámenie podať, ústavný súd konštatuje, že ustanovenie čl. 8 ods. 5 ústavného zákona nemožno vykladať a aplikovať izolovane, ale iba v kontexte a v úzkej prepojenosti s celým znením ústavného zákona. Z čl. 9 ods. 1 ústavného zákona vyplýva, že na konanie vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov v prípade verejného funkcionára podľa čl. 2 ods. 1 písmeno a) až n) ústavného zákona je príslušný výbor. Vzhľadom na uvedené sa námietky navrhovateľa aj v tomto bode javia ako neopodstatnené.

Uvedené skutočnosti boli základom pre rozhodnutie ústavného súdu, že navrhovateľ si nesplnil svoju povinnosť podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona v stanovenej zákonnej lehote a z tohto hľadiska nemožno rozhodnutie výboru sp. zn. VP/116/06-K zo 4. decembra 2006 (vypracované 28. marca 2007) považovať za protiústavné. Preto ústavný súd návrh navrhovateľa už po jeho predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnený odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2008